LLIBERTAT

PERIODIC COMARCAL D'ESQUERRA REPUBLICANA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Laureá Miró, n.º 86

SURT EL 5 I 20 DE CADA MES

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ: Semestre 2'— Pts. Any . . . 4'— »

NUMERO SOLT 15 CENTIMS

ANY I — HOSPITALET 5 D'OCTUBRE 1930 — NUM. 12

MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT — AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET

La policia espanyola, instrument de la Monarquia, ha escamotejat al gran patrici Francesc Maciá. Ha estat una mostra de la manca total d' ordre, de justícia i de llei a Espanya.

MACIÁ

Francesc Macià, com Blasco Ibàñez, Ortega Gasset, Unamuno i molts d'altres, varen abandonar la pàtria llur, en moments en què aquesta era desgovernada per aquella Dictadura grotesca i nefasta, en un gest rebel contra la mateixa. Homes d'idees lliberals, que tenen un alt concepte de l'honor i de la dignitat, no podien conviure en l'ambent endarrerit creat per aquella farça xulesca del 13 de setembre de 1923.

La mort tregué de l'exili al gloriós novellista Blasco Ibàñez. El general Berenguer, que digueren venia a desfer els torts del seu antecessor, permeté el lliure retorn dels revolucionaris Unamuno, Ortega Gasset i altres. Els exiliats separatistes, que eren els més nombrosos, han retornat a Catalunya amb més o menys entrebancs, però han tornat. Però Macià, el venerable cabdill d'aquells escamots d'homes de Prats de Molló, que volien lliurar la nostra pàtria, no pot tornar, encara que la Catalunya lliberal el vulgui abraçar amb tot el reconeixement per la seva heroica i pel seu inestroncable amor i sacrifici per totes les causes justes.

Macià, ahir era únicament el cabdill dels homes d'Estat Català, l'admirable agrupació revolucionària que, com no fa molts dies digué Aiguader i Miró, vol la llibertat per Catalunya i pels catalans. Avui ja no és sols un cabdill, avui és el símbol de l'ànima catalana que es rebela contra la força opressora. I és més: avui tots els homes d'esquerra d'Espanya es descobreixen davant la seva testa blanca, davant la venerable figura de Macià, que té una amplia visió de la llibertat, fins a estar disposat a collaborar amb les esquerres espanyoles, davant l'actitud francament revolucionària que han adoptat, per la causa republicana, amb un reconeixement absolut de la personalitat catalana.

Doncs bé, avui encara Macià és una excepció, ha de restar a l'exili vulgui o no vulgui, vulgui o no vulgui l'opinió lliberal de nostre malaurat país. Darrerament, amb un altre gest de valentia, tan característics d'ell, es presentà al cor de Barcelona. La policia espanyola el detení i fermant la boca del poble català se l'emportà altra volta a l'exili. Un acte de segrestament per part de la força pública, que el penen les lleis (si aquestes es complissin) i el condemna la consciència ciutadana.

Davant d'aquests fets hom s'ha de preguntar: Tan apurada està la situació política a Espanya, que la presència d'un sol home, al qual volen restar tota importància, pot crear conflictes d'ordre públic, que comprometin seriosament la tranquillitat de l'Estat? O és que, certament, avui Macià, amb una sola paraula, amb un gest enèrgic i expressiu, faria mobilitzar les multituds contra el règim actual?

Sols així podem explicar-nos l'actitud de l'autoritat governativa, en el cas del gran patriota català.

I si és així, nosaltres, catalans d'esquerra, que volem la nostra llibertat i la llibertat universal, sols hem de dir aquestes paraules: Per terra, per mar o per l'aire, que torni Macià.

JORDI *ROCAFORT*

Sempre seran els mateixos

Fa un cert temps que a la capital d'Espanya ha sorgit un nou element de govern; pot comprendre el lector que em refereixo als *legionarios de España* del doctor Albiñana. Pel que es desprèn, aquests «legionarios» són de pronòstic reservat, tirant a greu; són gent que els ve d'aquí el predicar les seves idees amb contundència i que ai pobre del qui els vulgui posar en picota, és segur que la partida de la porra «legionària» quan hom menys ho pensi facin un disbarat, així els desgraciats periodistes que amb ells s'han embolicat han vist assaltades les redaccions de llurs diaris, aixímateix en els carrers han donat aldarulls i escàndols. Demostren aquests fets abastament que malgrat haver intervingut fins fa poc la censura governamental, s'ha de comptar encara amb la vènia del Dr. Albiñana per escriure o manifestar segons què.

No comprenem com la *dictadureta* que anem sostenint, pot deixar passar impunement aquestes bravates i vexàmens, solament pot comprendre's que el «legionarios» són creats per fer el joc del govern pacifista [illegible]ón creats per fer el joc del govern pacifiista [illegible]panyacontent del general causa del desastre al Marroc de l'any 1921, i d'aquesta manera amb un seguit d'avalots provocats ja siguin per aquests «legionarios», ja pels propagandistes de l'U. M. N., poder demostrar que els espanyols continuem essent un poble de xais que no podem ésser governats d'altra manera que a cop d'espasa i algun que altre cop de bastó.

Sortosament la gent, que comença a tenir el seny que dóna l'experiència, fins ara no havia fet cas de les bravates del Dr. Albiñana i els seus, prenent-los per gent mal educada i de poquíssima qualitat; emperò la cosa s'ha embolicat en aquests darrers temps. Què direm del «legionarios» si el seu «jefe guerrillero» ha estat rebut en audiència pel propi monarca? Forçosament havem de donar-li un significat en aquesta entrevista, i el que es desprèn d'ella és que els procediments emprats sempre per la casa de Borbó d'ençà de la seva arribada al destins d'Espanya, no s'acabaran certament per ara. Així, doncs, gent demòcrata, que estimem les nostres llibertats com la cosa més sagrada del món, estem alerta; les provocacions, els insults, els vejàmens continuaran, els sostents de la monarquia espanyola són això, provocar, insultar, ferir. Es pot permetre que un Dr. Albiñana, en nom d'una política, promogui el desordre? Doncs, bé, si la república que aquesta gent s'empenya que no vingui amb suavitat, ja que sembla que busquin maranya per provocar, ha de venir, el poble en aquestes hores de la nostra història té la paraula.

M. TOLOSA I MARTRET

Martorell, octubre de 1930.

Un Rei de debó

Catalunya pot dir que de senyors naturals n'ha tingut pocs, però bons.

En els nostres dies, estem tan acostumats a veure com els reis tan sols serveixen d'ornament, que moltes vegades estranyem veure'n algun que noblement sap imposar-se. Els reis que saben imposar-se ni foren fets pels nostres dies; la realitat ens ho demostra prou clarament. Anem, però, de dret al tema que ens hem proposat.

Era en plena edad medieval quan tota l'Europa coneixia als reis per únics senyors, i aquests al papat per únic governador de tots els reialmes. En aquells temps, el fanatisme religiós, arribava a tal extrem que no es considerava pecat el matar a un home, pero sí el trencar el dejuni preceptuat per l'Església. Llavors el papat estava en el seu punt àlgid, ningú no gosava oposar-se al seu avenç i les nacions que començaven a sentir-se mestresses dels seus destins, topaven amb aquest colós que digne o indignamen[illegible] lograva enderrocar-les. [illegible]ts ben reals pal[illegible] sen la veritat. Traslladem-nos, si [illegible] finals del segle XIII; regnava a [illegible] l'alt rei En Pere II, anomenat e[illegible] dels Francesos. En aquells temps, Ca[illegible]nya era una de les nacions més temudes del món civilitzat. Tenia sota el seu domini benèfic la daurada illa de Mallorca i les hortes ufanoses de la riallera València, estenent el seu comerç fins a les regions més apartades.

Els nostres sobirans—de nom solament, car la democràcia és el distintiu de la Catalunya nacioial—tenien fama d'ésser uns fills dòcils i obedients a l'Església de Crist.

Però vingué un dia—jorn feliç—en què els destins del nostre poble foren confiats a Pere II, home llegendari pels seus fets, de voluntat fèrrea i que no es doblegava davant de ningú, cas que la raó no l'afavorís.

El seu pare, l'ínclit Jaume I el Conqueridor, en un moment de clara visió política—com pocs en tingué—el mullerà amb Na Constanña de Sicília, filla de la família imperial alemanya, anomenada dels Hohenstaufen, els quals eren els legítims senyors de la bella illa de Sicília.

L'Església de Roma cobejava el domini complert de la Itàlia i l'assolí d'una manera indigna i vergonyant desposseint els veritables senyors i donant el domini de l'illa a Carles d'Anjou, el qual junt amb les forces del papat aconseguí derrotar l'exèrcit imperial, morint en la lluita Manfred i Conrad, pare i oncle de Constança; i Conradí, cosí de la mateixa, hi fou fet presoner, essent vilment ajusticiat a Nàpols.

Amb el fruit d'una lluita brutal i cruel, fruí

"... Jo dic que el segrestament i deportació de Francesc Maciá, és a la vegada que l' atropellament del dret ciutadá, l' abdicació de la sobirania espanyola en altre sobirania estrangera..."

(Del discurs d' Alcalá Zamora en el miting republicá de Madrid).

Protestem de la detenció i segrestament del patriota Maciá

memoriaesquerra.cat — Llibertat [Hospitalet, L', 1930-1936], 5/10/1930, pàgina 1